

Rad s darovitim učenicima u zanimanju cvjećar u Poljoprivrednoj i veterinarskoj školi Osijek iz Hrvatske

Viktorija Alagić, dipl. ing. poljoprivrede, prof. savjetnica

Željka Jambrović, dipl. ing. poljoprivrede, prof. mentorica

Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek, Osijek, Hrvatska;

ured@ss-poljoprivredna-veterinarska-os.skole.hr

Abstract

Agricultural and Veterinarian School Osijek has been educating students in the florist profession for fifteen years and during that time it has gained experience in working with gifted students in this profession. Early identification of gifted students contributes to quality extracurricular work and has resulted in a string of successes in both national and international competitions. The Green Network project has enabled better equipped specialized classrooms for training classes and flower arrangement exercises, therefore giving gifted students a chance to materialize their ideas and show their knowledge and skills in a relaxed environment, in floral workshops, and with the teacher's expert guidance. Well educated teachers who keep track of their students' development and who are able to recognise their talent early on, as well as creative students willing to expand their knowledge and skillset are equally important in ensuring that future florists, following the end of their high school education still strive for further advancement in their profession, obtaining the European Certificate of Floral Design and the title of master florist.

Sažetak

Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek već petnaest godina obrazuje učenike u zanimanju cvjećar te je tijekom tog vremena stekla iskustvo rada s darovitim učenicima u tom zanimanju. Rano prepoznavanje darovitosti doprinijelo je kvalitetnijem dodatnom radu, što je rezultiralo nizom uspjeha na državnim i međunarodnim natjecanjima. Projekt „Zelena mreža“ omogućio je kvalitetno opremanje kabineta za praktičnu nastavu i vježbe iz aranžiranja, pružio nadarenim učenicima priliku da ostvare svoje ideje te pokažu znanja i vještine u cvjetnim radionicama uz stručnu podršku profesora. Dobro educiran profesor, koji prati napredak učenika i uspijeva rano uočiti darovitost, te kreativan i vješt učenik, koji želi stjecati nova znanja i vještine, preduvjet su za obrazovanje budućih florista koji će i nakon završetka srednje škole težiti napretku u struci, stjecanju EU certifikata (European Certificate of Floral Design) i stjecanju titule master florist.

1. Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek

Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek osnovana je prije šezdeset godina. Tijekom vremena više puta je mijenjala sjedišta djelovanja, nazive i osnivače. 20. travnja 2005. započela je nastava u novoj zgradici oko koje se nalazi školski vrt s ribnjakom i 9 ha proizvodnih površina (voćnjak, vinograd, ratarske površine) na kojima učenici obavljaju praktičnu nastavu i vježbe te proizvode voće, povrće i ratarske kulture za tržište. Škola posjeduje plastenik 400 m², dva manja staklenika, mehanizaciju, vlastitu hladnjaku i mini vinariju. Nastava se provodi u 14 učionica od toga u 10 specijaliziranih: dva praktikuma, informatičkoj učionici, radionicama, sedam nastavničkih kabinetova, dvjema dvoranama za tjelesni odgoj, knjižnicama i čitaonicama te sportskim terenima na otvorenom.

U moderno opremljenim učionicama škola obrazuje učenike za trogodišnja zanimanja cvjećar i vrtlar te četverogodišnja zanimanja veterinarski tehničar, poljoprivredni tehničar opći i poljoprivredni tehničar fitofarmaceut.

Slika 1. Poljoprivredna i veterinarska škola Osijek

Slika 2. Školski vrt i proizvodne površine

Učenike u zanimanju cvjećar škola obrazuje od školske godine 2001./2002. Od tada je obrazovanje završilo oko 120 učenika. Učenici ovog smjera uspješno su sudjelovali u nizu projekata na međunarodnoj, državnoj i regionalnoj razini, radionicama, sajmovima, izložbama i festivalima.

Prvi veći projekt na kojem su sudjelovali bio je Međunarodni kulturno pedagoški projektu za djecu i mlade „Zemlja bez granica“ u organizaciji Udruge za rad s mladima "Breza" Osijek. Cilj projekta je neformalno stjecanje kreativnih i umjetničkih stvaralačkih vještina, s ciljem prevencije neprihvatljivoga ponašanja djece i mlađih, promocije kreativnosti i originalnosti u pedagoškom radu te kulture u cjelini, kroz koje se potiče međunarodna interkulturnala suradnja. Tijekom desetak godina na festivalu je sudjelovalo dvadesetak zemalja, tristotinjak umjetnika i petstotinjak pedagoških djelatnika, 16 000 djece i mlađih te je održano oko 300 radionica.

Slika 3. Zemlja bez granica 2008., tema "Kao oblak", radionica „Vrijeme“

Slika 4. Zemlja bez granica 2011., tema „Šume i vode“, radionica „Zelena tržnica“

Već petnaestak godina škola sudjeluje na Međunarodnoj izložbi „Jabučini dani“ u Đakovu gdje učenici cvjećarskog smjera na kreativan i drugačiji način predstave ovu voćnu vrstu.

Slika 6. Instalacija na „Jabučinim danima“

Škola je sudjelovala u više projekata vlastitih ili kao škola partner. Jedan od vlastitih projekt je „Zelena mreža“, usmjeren na učenike cvjećarskog smjera, ostvaren je 2015./2016. u partnerstvu sa Poljoprivredno šumarskom školom Vinkovci. Ciljevi projekta bili su: povećati konkurentnost učenika strukovnih škola na tržištu rada osuvremenjivanjem kurikuluma, osigurati učenicima stjecanje većih kompetencija i relevantnost kvalifikacije vrtlar i cvjećar u skladu sa potrebama tržišta rada, stručnim usavršavanjem nastavnika uvesti moderna i inovacijska postignuća u odgojno-obrazovnog rada.

Slika 7. Projekt „Zelena mreža“, cvjeta radionica

Slika 8. Projekt „Zelena mreža“, cvjetna radionica – gotovi radovi

Projekt je omogućio moderno opremanje kabineta praktične nastave za cvjećare. Učenici i nastavnici sudjelovali su na cvjetnim radionicama u okviru projekta, kroz koje su, u prijateljskom okruženju, unaprijedili i odmjerili znanja i vještine te izmijenili iskustva sa učenicima istog smjera iz drugih hrvatskih gradova koji se obrazuju za isto zanimanje, a koje smo tijekom pet projektnih putovanja posjetili.

Daroviti učenici predvode brojne aktivnosti u školi i izvan nje. Sudjeluju na događanjima na kojima predstavljaju školu, zanimanje i sebe kroz brojne kreativne izričaje. Ove godine sudjelovali su u cvjetnoj radionici na Sajmu vjenčanja u Osijeku i na Prvom festivalu cvijeća u Osijeku gdje su izradili cvjetnu lutku.

Osim aktivnosti vezanih uz cvijeće u školi se održavaju i brojne druge aktivnosti, npr. besplatne edukacije za građane iz područja voćarstva, zaštite bilja i dr. Škola surađuje s drugim školama, udrugama, stručnjacima i institucijama. Organiziraju se putovanja i stručna praksa za učenike i profesore u okviru projekata u Hrvatskoj i inozemstvu. Škola djeluje i humanitarno sudjelujući u dobrotvornim akcijama: „Budi uzor“ u kojoj se prikupljala pomoć za potrebite učenike, prikupljala se je odjeće za migrante, ugrožene u poplavama, prikupljamo potrepštine za pučku kuhinju, učenici volontiraju u Azilu za životinje i u udruzi Mogu (rehabilitacijsko jahanje za djecu s poteškoćama). Redovito se obilježavaju različiti datumi, npr. Dan kravate, Dan ružičastih majica, Međunarodni dan jabuka, Dan sindroma Down...

2. Otkrivanje, rad i postignuća u radu s darovitim učenicima

Zakon o odgoju i obrazovanju u osnovnim i srednjim školama u članku 63. nalaže svim školama u Hrvatskoj obvezu uočavanja, praćenja i poticanja darovitih učenika.

Stoga se u školama organizira dodatni rad prema njihovim sklonostima i sposobnostima kako bi se takvim učenicima pružila mogućnost daljnog razvijanja darovitosti.

2.1. Kako prepoznati darovitog učenika

Darovitost je sklop osobina koje učeniku omogućavaju trajno postignuće natprosječnih rezultata u jednom ili više područja ljudske djelatnosti, a uvjetovano je visokim stupnjem razvijenosti pojedinih sposobnosti, osobnom motivacijom i izvanskim poticanjem (Pravilnik o osnovnoškolskom odgoju i obrazovanju darovitih učenika, NN 59/1990).

Rad s darovitim učenicima u zanimanju cvjećar počinje njihovim uočavanjem i prepoznavanjem njihove kreativnosti, osjećaja za boje i oblike koji ukazuju na tu specifičnu darovitost. Ovi učenici, kao i ostali daroviti učenici općenito, ističu se u razrednom odjeljenju jer zadatke obavljaju brže i uspješnije od ostalih učenika. Oni su jako motivirani za rad, teže postizanju zadanih ciljeva, predani su radu i uporni. Imaju pozitivnu sliku o sebi, razvijeno samopoštovanje i osjećaj vlastite vrijednosti. Istim se po originalnosti, kreativnosti, otvoreni su za istraživanje, usvajanje novih ideja i iskustava. Često mogu biti nepažljivi i ometati druge učenike u radu jer su im zadatci prelagani. Zbog navedenih osobina ti učenici ponekad nisu omiljeni u razredu i predmet su ljubomore i zavisti ostalih, ali također mogu djelovati i kao vođe drugim učenicima u ostvarenju brojnim ideja i projekata.

Naša su iskustva da daroviti učenici cvjećari imaju veliku potrebu za javnim istupanjima i pokazivanju svojih vještina. Dobri su lideri ostalim učenicima u realizaciji raznih ideja. Jedna generacija učenika u kojoj je bila izrazito darovita učenica A. P., organizirala je pod njezinim vodstvom, modnu reviju vjenčanica i izradila potrebne cvjetne dekoracije.

Slika. Modna revija koju su organizirali daroviti učenici

2.2. Rad s darovitim učenicima

Škola je presudna u razvoju darovitosti kod učenika. Profesori su uvijek spremni prihvatići izazov te kroz dodatnu nastavu raditi s talentiranim učenicima individualno ili u manjim grupama. Tijekom dodatne nastave učenike se priprema za javne nastupe i natjecanja unaprjeđujući njihova znanja i vještine novostima iz struke. Vrlo je važno tim učenicima osigurati poticajnu atmosferu za rad.

Uz školu, za razvoj darovitosti vrlo je važna roditeljska podrška i pozitivan stav roditelja prema sklonostima i sposobnostima njihova djeteta.

Slika 9. i 10. Nastupi darovitih učenika na kulturnim događanjima u gradu (Sajam vjenčanja, Osijek 2017. i 1. Festival cvijeća, Osijek 2017.)

2.3. Uspjesi darovitih učenika u zanimanju cvjećar

Daroviti učenici vole natjecanja te ih nastavnici pripremaju već od prvog razreda jer su nam iskustva pokazala da je rana priprema i iskustvo javnog nastupanja dobar recept za kasniju uspješnost na međunarodnim i državnim natjecanjima što je vidljivo u ovoj tablici.

Tablica br.1.

God.	Natjecanje	Ime učenika	plasman
2009.	Međunarodno natjecanje FLORAART Zagreb	Andrea Radić	3. mjesto
2010.	Državno natjecanje u Čakovcu	Albina Perić	3. mjesto
2010.	Međunarodno natjecanje FLORAART Zagreb	Tomislav Topolovec	3. mjesto
2011.	Državno natjecanje u Vinkovcima Međunarodno natjecanje FLORAART Zagreb	Ana Marija Palajić	3. mjesto 3. mjesto
2011.	Međunarodno natjecanje FLORA EDUCA Umag (natjecanje u timu)	Ana Marija Palajić Iva Jakobović	1. mjesto buket 2. mjesto ukupno
2013.	Državno natjecanje u Slavonskom Brodu Međunarodno natjecanje FLORAART Zagreb	Iva Jakobović	1. mjesto 1. mjesto
2014.	Državno natjecanje u Osijeku	Maja Oklopčić	1. mjesto
2015.	Međunarodno natjecanje FLORAART Zagreb	Manuela Arlavi	1. mjesto
2016.	Državno natjecanje u Zadru	Katarina Andić	3. mjesto
2017.	Međunarodno natjecanje FLORAART Zagreb	Jelena Kruljac	3. mjesto

3. Zaključak

Rad s darovitim učenicima iziskuje mnogo angažmana profesora, stručnih suradnika i roditelja, ali biva nagrađen nagradama i osobnim zadovoljstvom učenika, nastavnika i roditelja. Darovitost kod učenika je potrebno razvijati jer doprinosi razvoju zajednice u kojoj škola djeluje. Stoga bi bilo poželjno da razvoju darovitosti kod učenika ne doprinose samo škola i roditelji, već i cijelokupna obrazovna politika i društvena zajednica.

4. Literatura

http://www.azoo.hr/images/AZOO/Ravnatelji/1. Zakon_o_odgoju_i_obrazovanju_u_osnovnoj_i_srednjoj_skoli_87-08.pdf

http://www.azoo.hr/images/stories/dokumenti/propisi/Pravilnici_15.pdf

http://osijek-culture.eu/hr_HR/manifestacije/zemlja-bez-granica

Janja Škoda: Identifikacija darovitih učenika u osnovnoj školi, Diplomski rad, Filozofski fakultet u Zagrebu, 2015.